

عنوان مقاله:

بررسی فرار آب از مخازن سدها (مطالعه موردی ساختگاه سد سلمان فارسی)

محل انتشار:

نخستین همایش منطقه ای آب (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

یوسف خلج امیرحسینی

خلاصه مقاله:

منطقه مورد مطالعه در استان فارس و در ۱۹۰ کیلومتری جنوب شرقی شیراز و شمال شرقی شهرستان قیر و به فاصله ۳۰ کیلومتری از آن می باشد. وسعت مخزن سد سلمان فارسی ۵۴۰۰ هکتار بوده و سد مورد نظر بر روی رودخانه قره آغاچ در تنگ کارزین بنا خواهد شد. این منطقه از کوههای بلند و دره های باریک تشکیل شده است که کوهها از روند چین خوردگی زاگرس پیروی میکنند. رودخانه قره آغاچ نیز عمدتاً از روند مذکور تبعیت نموده و در ناودیسهای منطقه جریان دارد. ساختمان زمین شناسی منطقه تابع فرآیند چین خوردگی بزرگ ناودیس زاگرس در جنوب ایران است و بطور کلی توالی چینها از کرتاسه بالایی تا عهد حاضر در محدوده طرح به شرح زیر مشاهده میشوند: سازند رودبار شامل آبشستهای دامنهای، پادگانه های آبرفتی و آبرفتهای رودخانه های -سازند بختیاری شامل کنگلومرای غیرهمگن با سیمان آهکی مربوط به پلیوسن، پلیستوسن -سازند میشان شامل مارنهای خاکستری و آهکهای صدفدار به سن اواسط میوسن -سازند رازک از رسوبات تبخیری به سن میوسن -سازند آسماری از آهکها و آهکهای مارنی به سن الیگوسن -سازند پابده و گورپی از شیل و مارن و گروه بنگستان از دو سازند سروک و کژدمی متعلق به کرتاسه بالایی. وجود درزها و شکاف های متعدد، گسل و همچنین چشمه های آب گرم در منطقه، احتمال کارستی بودن محدوده سد و فرار آب از مخزن بعد احداث سد را در این ناحیه، تشدید نموده و منجر به انجام یک سری مطالعات ردیابی در منطقه گردید که اهداف عمده مطالعات عبارت بودند از: تعیین ارتباط جناحین مخزن با یکدیگر و پی سد، بررسی ارتباط میان بالا دست (مخزن) با پایین دست محور سد، تعیین ارتباط میان نقاط تزریق و چشمه آب گرم تونل انحرافی، تعیین جهت حرکت و سرعت نسبی جریان آب زیرزمینی بین نقاط تزریق و نمونه برداری در صورت مشاهده ردیاب. به منظور نیل به اهداف مذکور در این عملیات اقدام به تزریق سه نوع ردیاب در پنج مرحله گردید که نتایج حاصله بر وجود ارتباط میان ساحل راست و چپ و همچنین بالا دست و پایین دست مخزن و سرعت متوسط حدود 4/4 تا 74 متر در روز نقاط مختلف و جهت جریان تقریباً شمال-شمال غربی به سمت جنوب شرقی دلالت دارد.

کلمات کلیدی:

ردیاب، ردیابی، فلئورسانس، کارست

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/74521>

